

**Participatieraad
Haarlem**

Jaarplan 2025

Voorwoord

Het coalitieakkoord in Haarlem is er vooral op gericht om bestaand beleid uit te voeren en in mindere mate om nieuw beleid te ontwikkelen. Daarom zal de Participatieraad zich in 2025 vooral richten op het onderzoeken hoe bestaand beleid uitwerkt voor de inwoners van Haarlem. Knelpunten daarbij zullen aan het gemeentebestuur kenbaar gemaakt worden; zo nodig in de vorm van een ongevraagd advies.

Voorbeelden van beleid in uitvoering die we zullen blijven volgen zijn de invoering van 'Gewoon in de Wijk', minimabeleid, het tegengaan van financieel misbruik van ouderen, toegankelijkheid, en diverse ontwikkelingen met betrekking tot de jeugdhulp, wonen en zorg en ontwikkelingen met betrekking tot inwonersparticipatie en inclusiviteit.

Natuurlijk blijft de Participatieraad eventueel nieuw beleid of aanpassingen daarin voorzien van gevraagd of ongevraagd advies. Een extra aandachtspunt daarbij is dat er inmiddels een nieuw kabinet is aangetreden dat mogelijk beleidswijzigingen in gang zet. Wij zullen de gevolgen daarvan nauwlettend in de gaten houden. Wij blijven ook op zoek naar andere onderwerpen die naar onze mening extra aandacht en een (ongevraagd) advies verdienen.

Bij alle adviezen zal het perspectief van de inwoners van Haarlem steeds centraal staan. Iedere keer zullen we de vraag stellen hoe het beleid uitwerkt voor de (kwetsbare) inwoners.

De Participatieraad zal in 2025 verder gaan met ophalen van signalen uit de Haarlemse samenleving voor wat betreft het sociaal domein. Door het uitbreiden van onze netwerken willen wij de kwaliteit en toegevoegde waarde van onze adviezen verbeteren.

Alex de Groot
Voorzitter Participatieraad Haarlem

Inhoud

Voorwoord.....	2
1. Algemene activiteiten.....	4
1.1 Missie en Visie.....	4
1.2 Vergaderingen van de Participatieraad	5
1.3 Werken in vaste werkgroepen	5
2. Werkgroepen.....	6
2.1 Werkgroep Zorg & Welzijn	6
2.2 Werkgroep Werk, Inkomen, Schulden en Armoede.....	7
2.3 Werkgroep Participatie, Diversiteit en Wonen.....	9
2.4 Werkgroep Jeugd, Onderwijs & Sport	11
3. Jaarlijkse activiteiten.....	13
3.1 Werkbezoeken en netwerken.....	13
3.2 Themabijeenkomsten.....	13
3.3 Participatieprijs	13
3.4 Overleg met ambtenaren sociaal domein	13
3.5 Gesprek met wethouders sociaal domein.....	14
3.6 Volgen/bijwonen vergaderingen van Commissie Samenleving en gemeenteraad ..	14
3.7 Communiceren van de activiteiten van de Participatieraad	14
3.8 Evaluatiegesprekken	14
3.9 Training.....	15
3.10 Jaarplan en begroting.....	15
3.11 Jaarverslag.....	15
3.12 Procedure en rooster van aan- en aftreden.....	15
Bijlage 1: Begroting 2025	16

1. Algemene activiteiten

1.1 Missie en Visie

Onze visie luidt - “het doel” van de Participatieraad - als volgt:

‘De rol van de Participatieraad is een bijdrage leveren aan het versterken van het sociaal beleid door het geven van advies aan het gemeentebestuur van Haarlem.

Het doel is een open, tolerante en “inclusieve” samenleving. Ofwel een samenleving waarin iedereen gelijkwaardig is, kansen krijgt en mee kan doen (“participeert”).

De Participatieraad zal daarbij altijd kijken welke effecten het beleid heeft voor de inwoner. Wij doen dit vanuit een onafhankelijke positie op basis van informatie, signalen en beelden die wij ophalen uit de samenleving.’

Onze missie (hoe wij ons doel willen bereiken) is:

Als Participatieraad geven wij gevraagde en ongevraagde adviezen aan het gemeentebestuur met als doel het verbeteren van het sociaal beleid.

Wij kijken daarbij vooral of het voorgenomen of uitgevoerde beleid een positief effect heeft op de positie van de inwoners en of het leidt tot een samenleving waarin iedereen mee kan doen en zoveel mogelijk zelfredzaam is.

Wij richten ons op de volgende gebieden: zorg, welzijn, werk, inkomen, schulden, armoede, participatie, diversiteit, wonen, jeugd, onderwijs en sport.

1.2 Vergaderingen van de Participatieraad

De Participatieraad komt jaarlijks minstens tien keer bijeen in een openbare vergadering, tenzij een onderwerp vertrouwelijk is verklaard. Tijdens de openbare vergadering kunnen inwoners van Haarlem, cliënten van de gemeente of vertegenwoordigers daarvan ook inspreken. In de maanden juli en augustus zijn geen reguliere vergaderingen, tenzij vereist door de actualiteit. De voorbereiding van de agenda gebeurt in het Maandagochtendoverleg (MO). Dit bestaat uit een lid van iedere werkgroep en de voorzitter van de Participatieraad. De deelnemers wisselen elkaar af in de loop van de tijd. De agenda publiceren we een week van tevoren op de website. De vergaderingen zijn op elke 1^e maandag van de maand, behalve in januari en mei, dan vindt de vergadering op de 2^e maandag plaats.

1.3 Werken in vaste werkgroepen

In 2024 hebben de leden van de Participatieraad gewerkt in vier vaste werkgroepen. Deze indeling handhaven we in 2025:

- Zorg & Welzijn
- Werk, Inkomen, Schulden & Armoede
- Participatie Diversiteit & Wonen
- Jeugd, Onderwijs & Sport

Ieder lid neemt deel aan minimaal één werkgroep. Het doel is om met meer diepgang en vanuit deskundige teams over de diverse onderwerpen binnen het sociaal domein te kunnen adviseren. In 2025 gaan we door met deze werkwijze en werken we nog steeds aan het uitbreiden van onze netwerken waardoor we mede signalen uit de Haarlemse samenleving kunnen ophalen.

De werkgroepen bereiden onderwerpen inhoudelijk voor zodat er in de maandelijkse plenaire vergadering een goede discussie over gehouden kan worden.

Ook bereiden de werkgroepen gevraagde en ongevraagde adviezen voor om deze daarna voor te leggen aan de voltallige Participatieraad.

2. Werkgroepen

2.1 Werkgroep Zorg & Welzijn

De werkgroep Zorg en Welzijn richt zich binnen het sociaal domein op de begeleiding die inwoners krijgen door middel van ondersteuning in het huishouden en wonen. Als het gemeentebestuur een advies vraagt op het gebied van zorg en welzijn neemt de werkgroep hiervoor het initiatief. In haar contacten met de medewerkers van de gemeente kan de werkgroep al meedenken bij ontwikkeling van beleid, waardoor het adviestraject vlotter kan verlopen.

Ook in 2025 zal de aandacht gericht zijn op de invoering van 'Gewoon in de wijk' en de uitvoering van dat beleid door Buurts. De werkgroep zal doorgaan met het bezoeken van Huizen van de Wijk om de uitvoering van het beleid te kunnen volgen.

Daarnaast heeft de werkgroep de volgende aandachtspunten voor 2025:

- Dakloosheid, maatschappelijke opvang, wonen en herstel
- WMO voorzieningen
- Mantelzorg
- Sociale Veiligheid en Geweld achter de voordeur. De werkgroep is in het bijzonder geïnteresseerd in de uitvoering van het initiatiefvoorstel Femicide.

Verder heeft de werkgroep aandacht voor de ontwikkelingen rond regiovervoer, onafhankelijke cliëntondersteuning en het cluster wonen, zorg en welzijn

De werkgroep houdt op die onderwerpen onderzoek, informatie en nieuwe ontwikkelingen bij en zoekt contact met de organisaties en instanties die zich daarmee bezighouden. Wanneer signalen daartoe aanleiding geven zal de werkgroep een ongevraagd advies aan het gemeentebestuur opstellen wanneer signalen daartoe aanleiding geven.

2.2 Werkgroep Werk, Inkomen, Schulden en Armoede

Binnen de werkgroep WISA zullen we ons in 2025 blijven richten op het signaleren van problemen, het verwerven/actualiseren van kennis en het onderhouden van relevante netwerken binnen het sociaal domein.

Wanneer zich een onderwerp aandient of wanneer er een signaal komt uit de samenleving, dat gerelateerd is aan de aandachtsgebieden van WISA, zullen we daar een gevraagd of ongevraagd advies over schrijven.

Werk en inkomen zijn essentiële factoren voor het verwerven van bestaanszekerheid in de maatschappij. Schulden en armoede zijn ziekmakend.

Bij de mensen waar de bestaanszekerheid onder druk staat kan dat leiden tot bijkomende problemen, zoals stress, een verminderde gezondheid, opvoedproblemen, uitsluiting en soms zelfs dakloosheid.

Het is daarom van groot belang dat de gemeente oog heeft en houdt voor deze problematiek en waar nodig/waar mogelijk ondersteuning biedt aan mensen die dat nodig hebben. Er zijn al veel voorzieningen, maar in de praktijk blijken vraag en aanbod niet altijd goed op elkaar aan te sluiten en blijkt het moeilijk te zijn voor inwoners om de passende ondersteuning te vinden. Het is daarom essentieel dat de gemeente blijft investeren in maatregelen om de burger juist en volledig te informeren en de afstand tussen de gemeentelijke diensten en die burger zo klein mogelijk te houden. Daarbij spelen de verschillende wijkcentra/Huizen in de Wijk een belangrijke rol.

Aandachtsgebieden waar de werkgroep WISA zich in 2025 verder op zal richten:

- De (regie)rol van de Gemeente Haarlem bij het tegengaan van financieel misbruik van ouderen. Eerder heeft de Participatieraad daar een ongevraagd advies over uitgebracht.
- Minimabeleid binnen de gemeente Haarlem en heel concreet het aangepaste beleid m.b.t. 'Armoede en Schulden'.
- De reorganisatie en het Plan van Aanpak binnen SpaarneWerkt
- De Haarlem Pas.
- Regelmatig overleg met ambtenaren die betrokken zijn bij beleid op het gebied van WISA.
- Deelname aan voorlichtingsbijeenkomsten vanuit de gemeente.
- Onderhouden van netwerkcontacten, zoals met Spaarne Werkt en de verschillende Wijkcentra/Huizen van de Wijk.

Participatieraad Haarlem

Niet alles is te voorspellen in het leven en ook in 2025 zullen er mogelijk ontwikkelingen zijn die nu nog niet te voorzien zijn, zoals de corona-epidemie en de energiecrisis in de afgelopen jaren. Het is de ambitie van de werkgroep om daar oog voor te hebben en er op een passende wijze op in te spelen als dat in het belang is van de inwoners van Haarlem.

2.3 Werkgroep Participatie, Diversiteit en Wonen

De werkgroep 'Participatie, Diversiteit en Wonen' (PDW) richt zich op een breed spectrum van beleid.

Dit omvat onder meer het bevorderen van deelname aan de samenleving en het bieden van (lichte) steun om zelfredzaamheid te stimuleren. Bij wonen gaat het voornamelijk om toegankelijkheid, voldoende aanbod voor onder meer statushouders en mensen met een laag inkomen en het creëren van een prettige diverse leefomgeving in een buurt of wijk. De werkgroep kijkt nadrukkelijk ook naar diversiteit in de meest brede zin van het woord: elke inwoner van Haarlem moet zoveel mogelijk op een gelijkwaardige manier kunnen participeren in de samenleving.

De werkgroep heeft -en zoekt regelmatig persoonlijk contact met verschillende betrokken doelgroepen en organisaties, zodat we weten wat er leeft bij Haarlemse inwoners en organisaties. Op basis van de informatie en inzichten die we opdoen, gaan we in gesprek met beleidsmedewerkers van de gemeente Haarlem en brengen we (ongevraagde) adviezen uit. De werkgroep heeft ook als taak om de overige leden van de Participatieraad mee te nemen in de onderwerpen en actualiteiten en de verbinding te zien met de thema's die in andere werkgroepen belegd zijn.

De werkgroep wil het komende jaar in elk geval aandacht besteden aan de volgende thema's binnen het sociaal domein:

- Lokale democratie versterkt en burgerparticipatie; met name de voortgang van de experimenten die gecontinueerd worden, nieuwe experimenten, het aantal wijkplatforms dat eind 2025 is geformeerd en de beoordeling door de gemeente van het beoogde doel: meer inwoners van wijken laten deelnemen aan de Haarlemse samenleving dan het geval was met wijkraden; het volgen van het eerste en tweede Burgerberaad in Haarlem op de uitvoering van de goedgekeurde adviezen.
- Gewoon in de Wijk; hoe zelforganisaties zich kunnen ontwikkelen binnen het concept Gewoon in de Wijk en de samenwerking daarbij met Buurts.
- Diversiteit en inclusieve samenleving: het gaat hier om zoveel mogelijk inwoners (ongeacht wie het betreft) de kans te geven op een gelijkwaardige deelname aan de samenleving. Een inclusieve samenleving hoort toegankelijk en laagdrempelig te zijn voor zoveel mogelijk inwoners. Daarom is het belangrijk dat Haarlem toegankelijk wordt gemaakt voor elke inwoner. We zijn dan ook blij met de coördinator toegankelijkheid die door de gemeente voor 3 jaar is aangesteld en we kijken uit naar het actieplan dat in het eerste kwartaal van 2025 verschijnt met de daarbij behorende evaluatie over de voorgaande periode.

- Wonen; het gaat hier over het creëren van een prettige leefomgeving, fysieke en sociale toegankelijkheid in een buurt of wijk vanuit inwonersperspectief gezien.
- Nieuwe wet inburgering: Volgen van de uitvoering van de nieuwe wet
- Vluchtelingenbeleid: volgen van de ontwikkelingen rond de opvang van vluchtelingen (Oekraïense vluchtelingen, asielzoekers en statushouders).

Om als werkgroep zo goed mogelijk te kunnen functioneren, blijven we waar nodig en mogelijk ons huidige netwerk versterken. Door systematisch te kijken wie tot onze doelgroep behoort, onder meer volgend uit het beleid in het sociaal domein, brengen we in kaart in hoeverre wij in verbinding staan met deze doelgroepen en in staat zijn om het client/inwonersperspectief te verwoorden. Waar dit onvoldoende is, investeren we extra om dat wel te kunnen realiseren.

2.4 Werkgroep Jeugd, Onderwijs & Sport

De werkgroep 'Jeugd, Onderwijs en Sport' richt zich op jeugdbeleid, onderwijs(kansen) en de mogelijkheden voor sport en bewegen in onze gemeente.

De in 2023 in gang gezette werkwijze rondom de inkoop van jeugdhulp heeft onze grote belangstelling evenals het uitvoeringsprogramma preventief jeugdbeleid.

De impact van beide is groot voor ouders en jeugdigen.

De werkgroep wil beide ontwikkelingen daarom ook van zeer nabij blijven volgen en er - indien aan de orde - op reageren en zodoende een bijdrage leveren aan de versterking hiervan.

Concreet wil de werkgroep JOS in 2025 zich richten op:

1. Inkoop jeugdhulp.

De gezamenlijke gemeenten in de IJmond en Zuid-Kennemerland hebben sinds 1 januari 2023 contracten met vier consortia voor de uitvoering van jeugdhulp in perceel 1. (perceel 1 omvat de jeugdhulp voor meervoudige en complexe hulpvragen).

De enkelvoudige jeugdhulp valt onder perceel 2, dit omvat ambulante begeleiding, jeugd GGZ (diagnostiek, basis en specialistische hulp) en dyslexiezorg.

De start van ingekochte enkelvoudige jeugdhulp (Perceel 2) was op 1 januari 2024.

De werkgroep volgt de ontwikkelingen met grote regelmaat op diverse manieren omdat het gewenste beleid zich nog niet heeft vertaald in de beoogde situatie. Er zijn forse problemen rond lange wachtlijsten.

Dit doen we zowel op lokaal als regionaal niveau.

2. Uitvoeringsprogramma Preventief Jeugdbeleid

Het doel van preventief jeugdbeleid is om jongeren te helpen gezond, veilig en succesvol op te groeien door problemen vroegtijdig te voorkomen. Investeren in preventief jeugdbeleid levert daarbij op lange termijn mogelijk financiële voordelen op.

De koers voor de komende jaren is een verschuiving naar preventie met het doel om problemen te normaliseren en de wachtlijsten bij specialistische jeugdhulp te verminderen. Dit vereist een goede samenwerking tussen het voorveld en de specialistische jeugdhulp, zodat tijdig de juiste hulp ingezet kan worden.

De gemeente Haarlem heeft de afgelopen jaren ingezet op preventief jeugdbeleid met incidentele en structurele middelen. Verschillende verenigingen, organisaties, subsidiepartners en de gemeente zetten zich lokaal in voor de Haarlemse jeugd.

Buurts, verantwoordelijk voor de uitvoering van de opdracht 'Gewoon in de Wijk', speelt hierbij een belangrijke rol door actief te werken aan het versterken van de sociale basis in de stad.

Medio oktober 2024 is vanuit de Informatienota Preventief Jeugdbeleid gebleken, dat de samenwerking tussen de consortia en de partijen niet op het gewenste niveau is en dat er onvoldoende vooruitgang is geboekt in het realiseren van de doelen.

Een andere conclusie in de nota is, dat er onvoldoende collectief aanbod wordt ontwikkeld en men elkaar niet goed weet te vinden.

Alle reden voor de werkgroep om zich hier ook in 2025 op te richten.

3. Jaarlijkse activiteiten

3.1 Werkbezoeken en netwerken

De leden van de Participatieraad leggen op eigen initiatief of op uitnodiging werkbezoeken af bij diverse Haarlemse organisaties die actief zijn binnen het sociaal domein. Uitnodigingen voor werkconferenties en bijeenkomsten verdelen we in overleg zoveel mogelijk over de leden van de Participatieraad. Leden van de Participatieraad hebben een netwerk in de stad en bouwen dit zo verder uit. Het uitbreiden en onderhouden van de netwerken is ook een prioriteit in 2025. De werkbezoeken en andere contacten met Haarlemse burgers en cliënten komen indien van toepassing terug in de adviezen van de Participatieraad.

3.2 Themabijeenkomsten

Wanneer een onderwerp zich ervoor leent organiseert de Participatieraad een Themabijeenkomst over een actueel onderwerp. Doel van de bijeenkomst is het onderhouden van contacten in het netwerk en het ophalen van signalen van inwoners en het leggen van nieuwe contacten met organisaties die actief zijn op dit gebied. Een themabijeenkomst kan leiden tot een ongevraagd advies aan de gemeente of kan het vergaren van extra informatie voor het uitbrengen van een gevraagd advies zijn.

3.3 Participatieprijs

De Participatieraad heeft de opdracht jaarlijks een Participatieprijs uit te reiken aan een persoon of een groep, die zich op het gebied van burgerparticipatie en een open tolerante samenleving, heeft ingespannen. Het aantal initiatieven dat zich aanmeldt voor de Participatieprijs neemt toe. Het bezoeken van de initiatieven die dingen naar de prijs zal een belangrijk onderdeel blijven. De prijsuitreiking vindt plaats in het tweede kwartaal op een locatie in de stad.

3.4 Overleg met ambtenaren sociaal domein

De leden en/of werkgroepen van de Participatieraad hebben regelmatig overleg met ambtenaren die zich bezighouden met het sociaal domein. Zij informeren ons over voorgenomen beleid. Dit geeft ons de kans om gericht advies te geven en invloed uitoefenen op het beleid. Van belang is dat er genoeg tijd is om een doordacht advies uit te brengen. Ook uitgevoerd beleid is regelmatig onderwerp van gesprek, met name of het beleid de juiste effecten heeft voor de inwoners van Haarlem.

3.5 Gesprek met wethouders sociaal domein

Wethouder Diana van Loenen is de wethouder met de meeste onderwerpen over het sociaal domein: Werk en inkomen, Minima en schulden, Zorg, welzijn en volksgezondheid en tenslotte Cultuur. Zij is vanuit het college dan ook de wethouder waar de Participatieraad het meeste (maandelijks) contact mee heeft. In het Agendaoverleg komen lopende zaken binnen de beleidsgebieden in het sociaal domein aan de orde. Ook zijn uitgebrachte, lopende en verwachte adviesaanvragen en adviezen onderwerp van gesprek. Dit overleg staat voor 2025 tien maal ingepland.

Wethouder Eva de Raadt heeft Sport, Diversiteit en Inclusie in haar portefeuille. Wethouder Bas van Leeuwen heeft Onderwijs en Jeugd, versterken lokale democratie en participatie in zijn pakket. De betrokken werkgroepen zullen ook het contact met deze twee wethouders onderhouden.

3.6 Volgen/bijwonen vergaderingen van Commissie Samenleving en gemeenteraad

Leden van de Participatieraad volgen de vergaderingen van de Commissie Samenleving en de gemeenteraad, meestal via internet. Indien nodig wordt een vergadering bijgewoond en wordt ingesproken.

3.7 Communiceren van de activiteiten van de Participatieraad

De agenda, evenementen, adviezen en bijbehorende reacties delen we via de website, sociale media en mogelijk andere kanalen. De website is zo ingericht dat inwoners signalen kunnen doorgeven aan de Participatieraad en dat er actueel nieuws op staat. In 2025 gaan we ook weer veelaandacht en energie besteden aan het zorgen dat de website up-to-date blijft. Zie www.participatieraadhaarlem.nl Met de communicatie over de jaarlijkse Participatieprijs streven we onder andere het vergroten van de naamsbekendheid van de Participatieraad na en het uitbreiden van het netwerk van de Participatieraad.

3.8 Evaluatiegesprekken

Elk jaar voert de voorzitter een evaluatiegesprek met de individuele leden van de Participatieraad. Daarin wordt gevraagd aan de leden of zij tevreden zijn met de gang van zaken in de Participatieraad en of ze het idee hebben voldoende inbreng te kunnen hebben. Ook vraagt de voorzitter terugkoppeling over zijn functioneren. Doel is een goed functionerende Participatieraad met een prettig werkklimaat. Deze gesprekken vinden plaats in de 2^e helft van 2025.

3.9 Training

Waar nodig organiseren we trainingen over actuele onderwerpen die betrekking hebben op de adviestaak van de Participatieraad. Het hele jaar door bezoeken de leden relevante congressen en colleges, waarbij deskundigheidsbevordering, actualiseren van de kennis van het sociaal domein en het uitwisselen van ervaringen centraal staan. Er zal ook aandacht zijn voor teambuilding.

3.10 Jaarplan en begroting

Jaarlijks stelt de Participatieraad een jaarplan en een begroting op zodat de gemeente Haarlem en haar inwoners weten wat de Participatieraad dat jaar van plan is en de Participatieraad daar dan ook op kunnen beoordelen. Het streven is het Jaarplan 2026 gereed te hebben rond 10 november 2025.

3.11 Jaarverslag

Na afloop van het kalenderjaar stelt de Participatieraad het jaarverslag op, waarin verslag wordt gedaan van de activiteiten in dat jaar en verantwoording afgelegd over de uitgaven.

Het streven is het Jaarverslag 2024 in de eerste week van maart 2025 af te hebben.

3.12 Procedure en rooster van aan- en aftreden

De Participatieraad is weer compleet in 2025. In de loop van het jaar zal voor drie leden hun eerste termijn verstrijken en wordt bekend of zij een tweede termijn gaan vervullen. Dit geldt ook voor de voorzitter en 3 leden op 12 januari 2026. Het is van belang om tijdig te weten of de voorzitter en/of de leden voor een tweede termijn gaan. Als dat niet het geval is zullen er sollicitatieprocedures opgestart worden.

Bijlage 1: Begroting 2025

Participatieraad Haarlem	EURO
Themabijeenkomsten	5.000
Participatieprijs	5.000
Communicatie / website	2.000
Onderzoek en advies (externe deskundigen)	2.500
Lidmaatschap Koepel Adviesraden Sociaal Domein	800
Reiskosten div. congressen / bijeenkomsten	1.000
Incidentele huur vergaderruimte	3.000
Presentievergoeding leden	24.500
Vergoeding voorzitter	4.000
Scholing / deskundigheidbevordering	3.000
Teambuilding	3.000
Werving en selectie	600
Overige incidentele kosten	600
Totaal	€ 55.000